

Arquitectura

Una de les dues noves naus d'oficines de Can Jaumandreu. / SUSANNA SÁEZ

Millorar el passat

XAVIER MONTEYS

Millorar el passat. Això en arquitectura no sol passar per diverses raons. Una de molt simple és

que mentre que es pot parlar de progrés en el camp de l'òptica o en el dels motors d'explosió, no és possible fer-ho en arquitectura. L'arquitectura no progressa de la mateixa forma, d'aquí que hi hagi tanta obsessió pels nous materials i tecnologies aplicades a la construcció. Una part d'aquesta disciplina, com les arts plàstiques, no progressa, evoluciona. Una altra raó és que els arquitectes sempre estem descobrint l'aigua calenta. Això fa que cada projecte és per a nosaltres un problema que parteix de zero i malgrat que això té indubtables coses positives també en té de negatives, i no admetem que es pugui millorar una solució a base d'introduir petites modificacions. En general, l'arquitectura contemporània està convençuda que ha de *trencar* amb el passat de qualsevol manera i deixar constància d'aquesta fractura.

L'exemple que ens ocupa és diferent: les dues naus d'oficines de Can Jaumandreu, situades en una illa d'equipaments a la Rambla del Poble Nou, per sobre la Diagonal. En aquesta illa existien una nau i la fantàstica xemeneia d'un vapor. Fa uns anys la nau existent va ser objecte d'una rehabilitació i s'hi van

fer diverses intervencions. La més visible és la façana nord, realitzada en acer i vidre, deixant així constància de la data de la intervenció. Aquesta és la forma *correcta* de

amb principis. Aquestes noves naus mostren que és possible una altra relació amb els edificis del passat. Resulta curiós que mentre la intervenció *sobre* la nau existent a la mateixa illa és tan flagrantment *actual*, les dues noves són senzillament una interpretació dels vells vapors amb petites modificacions aparents. Mentre que la primera pren l'edifici existent com si fos un material sobre el qual experimentar addicions, les altres dues són com si s'*introduïssin* en l'essencialitat del vell edifici.

La fortuna d'aquests dos edificis d'oficines es basa en algunes coses que, encara que puguin semblar una banalitat, resulten de gran importància. Una, i fonamental: tenen finestres. Dues: tenen un ordre que repeteix variant la forma i grandària de les finestres en alçada. Tres: són de maó, un material proscrit perquè no és industrialitzat i perquè tot el que no sigui muntat en sec sembla ser un signe de decadència. I quatre: la coberta, sobretot la d'una d'aquestes naus, resulta senzillament innovadora en ser a dues aigües.

Tot plegat ens porta a preguntar-nos: quina és la marca del nostre temps? Perquè, a veure, quin inconvenient hi ha en què una obra contemporània ens recordi a la bella façana de Sant Ambrós de Milà o a Santa Maria de Ripoll?

Imatge de Santa Maria de Ripoll.

treballar en els edificis històrics segons la Carta de Venècia del 1964, i consisteix en la utilització d'un llenguatge diferent, de tal forma que sigui possible veure que a l'edifici històric que se li ha afegit un nou element, "portarà la marca del nostre temps", ens diu la Carta. Però malgrat la bona voluntat teòrica d'aquesta, en segons quins casos es poden fer certes objeccions.

Amb l'arquitectura funcionem millor amb exemples que no pas